

بسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

تاریخ: ۱۳۹۴ / ۲ / ۲۷

شماره: ۸۷۳۴۶۱۱

پیوست:

با سلام و احترام

به پیوست آیین نامه مصوب آزمایشگاه مرکزی دانشگاه ها، مراکز پژوهشی، پارک های علم و فناوری و مراکز آموزش عالی، جهت اجرا ابلاغ می گردد، در ضمن توزیع و تخصیص اعتبارت بر اساس سیاست های وزارت متبوع برای خرید تجهیزات در چارچوب آزمایشگاه مرکزی انجام خواهد گرفت. خواهشمند است مقرر فرمائید نسبت به اجرایی نمودن آیین نامه مذکور اقدام لازم مبذول و گزارش آن به این دفتر ارسال گردد.

جلال مختیاری

مدیر کل دفتر امور پشتیبانی پژوهش و فناوری

رونوشت:

معاونان محترم پژوهش و فناوری

- ۱: دانشگاهها: ۱- اراک ۲- ارومیه ۳- اسفهان ۴- الزهراء ۵- ایلام ۶- ایت الله العظمی بروجردی ۷- بیرجند ۸- بوعلی سینا ۹- بجنورد ۱۰- بوشهر ۱۱- خمنی ۱۲- پیام نور ۱۳- تربیت مدرس ۱۴- خوارزمی ۱۵- شهید مدنی ۱۶- حکیم سبزواری ۱۷- تهران ۱۸- تبریز ۱۹- تربیت دبیر شهید رجایی ۲۰- تحصیلات تکمیلی صنعتی و فناوری پیشرفته کرمان ۲۱- تفرش ۲۲- جامع علمی- کاربردی ۲۳- خلیج فارس ۲۴- دریانوردی و علوم دریایی چابهار ۲۵- رازی ۲۶- زنجان ۲۷- زابل ۲۸- سیستان و بلوچستان ۲۹- سمنان ۳۰- شاهد ۳۱- شهید چمران اهواز ۳۲- شیراز ۳۳- شهید باهنر کرمان ۳۴- شهید بهشتی ۳۵- صنعتی اسفهان ۳۶- صنعتی سبز کبیر ۳۷- صنعتی ارومیه ۳۸- صنعتی بابل ۳۹- صنعتی بیرجند ۴۰- صنعتی جندی شاپور ۴۱- صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی ۴۲- شاهرود ۴۳- صنعتی کرمانشاه ۴۴- صنعتی همدان ۴۵- صنعتی سهند تبریز ۴۶- صنعتی شریف ۴۷- صنعتی شوبراز ۴۸- علوم و فنون دریایی خرمشهر ۴۹- دامغان ۵۰- علم و صنعت ایران ۵۱- علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان ۵۲- فردوسی مشهد ۵۳- قم ۵۴- کردستان ۵۵- کاشان ۵۶- کشاورزی و منابع طبیعی ساری ۵۷- کشاورزی و منابع طبیعی رامین ۵۸- گلستان ۵۹- گلستان ۶۰- گلپایگان ۶۱- گیلان ۶۲- مازندران ۶۳- محقق اردبیلی ۶۴- مراغه ۶۵- ملایر ۶۶- ولیعصر رفسنجان ۶۷- هنر اسفهان ۶۸- هرمزگان ۶۹- هنر اسلامی تبریز ۷۰- هنر تهران ۷۱- یاسوج ۷۲- یزد ۷۳- صنعتی سیرجان ۷۴- تحصیلات تکمیلی زنجان ۷۵- جیرفت ۷۶- صنعتی قم ۷۷- ولایت ابرشهر ۷۸- فنا ۷۹- صنعتی خاتم الانبیا (ص) بهبهان ۸۰- علوم اقتصادی ۸۱- بناب ۸۲- نیشابور ۸۳- صنعتی اراک ۸۴- فنی و حرفه ای ۸۵- کرمانشاه ۸۶- چهرم ۸۷- سلمان فارسی کازرون ۸۸- سید جمال الدین اسفاندی ۸۹- هنر شیراز ۹۰- کوثر بجنورد ۹۱- شاهرود ۹۲- صنعتی شهدای هویزه ۹۳- نهاوند (ویژه دختران) ۹۴- فناوری های نوین (حضرت زینب) ۹۵- گنبد کاووس ۹۶- مهندسی فناوری های نوین فوجان ۹۷- تخصصی فناوری های نوین امل ۹۸- مهندسی فناوری های نوین گلپایگان ۹۹- علم و فناوری مازندران ۱۰۰- آموزش عالی گناباد ۱۰۱- آموزش عالی اردکان ۱۰۲- تربت حیدریه
- ۲: مجتمع ها: ۱- آموزش عالی هم ۲- آموزش عالی گناباد ۳- آموزشی تربت جام
- ۳: دانشکده ها: ۱- کشاورزی و منابع طبیعی داراب ۲- فنی مهندسی گلپایگان ۳- ریاضی و کامپیوتر خوانسار
- ۴: مراکز آموزش عالی: ۱- شهرضا ۲- لامرد ۳- استهبان ۴- اقلید ۵- مینوی ۶- فنی مهندسی بوشهر ۷- زهره ۸- لار
- ۵: پژوهشگاهها و پژوهشکده های وزارت: ۱- پژوهشگاه بین السطی زلزله شناسی و مهندسی زلزله ۲- پژوهشگاه پلیمر و پتروشیمی ایران ۳- پژوهشگاه شیمی و مهندسی شیمی ایران ۴- دانشهای بنیادی ۵- پژوهشگاه مواد و انرژی ۶- پژوهشگاه ملی مهندسی ژنتیک و زیست فناوری ۷- پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی ۸- پژوهشگاه ملی الیاف نسج و علوم و فناوری ۹- پژوهشگاه علوم و منابع غذایی
- ۶: مراکز و سازمان ها (وزارت): ۱- مرکز تحقیقات نجوم و اختر فیزیک مراغه ۲- سازمان پژوهشهای علمی و صنعتی ایران
- ۷: مؤسسات (وابستگی تشکیلاتی وزارت): ۱- مؤسسه پژوهشی صنایع رنگ و پوشش
- ۸: پارک های علم و فناوری: ۱- آذربایجان شرقی ۲- سمنان ۳- فارس ۴- خراسان رضوی ۵- کردستان ۶- گیلان ۷- مرکزی ۸- بزد ۹- همدان ۱۰- شهرک علمی و تحقیقاتی اسفهان ۱۱- قزوین ۱۲- لرستان ۱۳- خوزستان ۱۴- هرمزگان ۱۵- مازندران ۱۶- خراسان شمالی ۱۷- خراسان جنوبی ۱۸- گنستان ۱۹- چهار محال و بختیاری ۲۰- سیستان و بلوچستان ۲۱- کرمانشاه ۲۲- پردیس ۲۳- قم ۲۴- زیست فناوری خلیج فارس (قشم) ۲۵- دانشگاه ارومیه ۲۶- بوشهر ۲۷- دانشگاه سمنان ۲۸- دانشگاه تهران ۲۹- دانشگاه علوم پایه زنجان ۳۰- دانشگاه تحصیلات تکمیلی صنعتی و فناوری پیشرفته کرمان ۳۱- شیخ بهایی اسفهان ۳۲- جهاددانشگاهی البرز ۳۳- دانشگاه تربیت مدرس
- ۹: پژوهشگاههای وابسته به دستگاههای اجرایی: ۱- پژوهشگاه صنعت نفت ۲- پژوهشگاه علوم و فنون هسته ای ۳- علوم و فنون هسته ای (سازمان انرژی اتمی)
- ۱۰: پژوهشکده های وابسته به دستگاههای اجرایی: ۱- پژوهشکده خوانساری و علوم جو (سازمان هواشناسی) ۲- پژوهشکده بیوتکنولوژی کشاورزی (وزارت جهاد کشاورزی) ۳- پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری (وزارت جهاد کشاورزی) ۴- پژوهشکده راه آهن (راه و شهرسازی- راه آهن ناجا) ۵- پژوهشکده علوم و فناوری دفاعی شمال (دانشگاه صنعتی مالک اشتر) ۶- پژوهشکده علوم پایه (دانشگاه امام حسین (ع)) ۷- پژوهشکده علوم زمین (وزارت صنعت و معادن و تجارت - سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور) ۸- پژوهشکده فنی مهندسی (دانشگاه امام حسین (ع)) ۹- پژوهشکده فنی مهندسی (دانشگاه امام حسین (ع)) ۱۰- پژوهشکده محیط زیست و توسعه پایدار (سازمان حفاظت محیط زیست) ۱۱- پژوهشکده میکروالکترونیک (سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران)
- ۱۱: مراکز و سازمان های وابسته به دستگاههای اجرایی: ۱- مرکز پژوهشهای بیوتکنولوژی خلیج فارس ۲- پارک علم و فناوری پردیس (تهاد ریاست جمهوری)
- ۱۲: دانشگاهها و دانشکده های وابسته به دستگاههای اجرایی: ۱- صنایع و معادن ۲- علوم و فنون هوایی (شهید ستاری) ۳- صنعتی مالک اشتر ۴- جامع امام حسین (ع) ۵- علوم دریایی امام خمینی (ره) ۶- دانشکده علوم و فنون فراهی (حفاظت اطلاعات ارتش) جهت اطلاع

رو ۵۵ به دبیرخانه دانشگاه گنستان
شماره: ۱۶۲۲۳
تاریخ: ۹۴/۲/۹

نشانی:
تهران - شهرک قدس
میدان صنعت، خیابان
خوردین، خیابان هرمزان
نیش خیابان پیروزان جنوبی
تذ پیستی: ۱۳۶۶۶-۶۳۸۹۱
شماره تلفن: ۸۲۲۳۱۰۰۰
صندوق پستی:
تهران ۱۳۶۶۵-۱۵۱۳
Website: www.msrt.ir
Email: info@msrt.ir

۱۷	ویراست
۹۴/۰۲/۹	تاریخ

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
 معاونت پژوهش و فناوری

آیین نامه آزمایشگاه مرکزی دانشگاه‌ها، مراکز پژوهشی،
 پارک‌های علم و فناوری و مراکز آموزش عالی

دفتر امور پشتیبانی پژوهش و فناوری

دکتر محمد علی
 رئیس مرکز تحقیقات و فناوری

امضاء

۲۲
 ۲
 ۹۴

فره
عبر
عال
تار
تار
تهیه
آییم
مفا
مجا
رهر
پزو
تصو
تصو

بسم الله الرحمن الرحيم

آیین‌نامه آزمایشگاه مرکزی دانشگاهها، مراکز پژوهشی، پارک‌های علم و فناوری و مراکز آموزش عالی

مقدمه:

با توجه به گسترش مراکز آموزش عالی در کشور و با عنایت به اینکه بخش زیادی از اعتبارات مراکز آموزش عالی برای خرید و تأمین تجهیزات تحقیقاتی و آزمایشگاهی تخصیص می‌یابد ساماندهی تجهیزات مذکور امری ضروری به نظر می‌رسد. بر اساس بررسی‌های به عمل آمده مشخص شده است این تجهیزات در قالب آزمایشگاه‌های کوچک و بزرگ، در قسمت‌های مختلف آموزش عالی جانمایی شده و تعداد قابل توجهی از آنها بصورت موازی و تکراری توسط مؤسسات و مراکز آموزشی و پژوهشی خریداری شده است. بدین ترتیب با وجود هزینه‌های زیادی که صرف آن شده، بهره‌برداری کافی از آنها صورت نپذیرفته است. از طرف دیگر برخی از این تجهیزات به دلیل نگهداری نامناسب و عدم استفاده صحیح غیر قابل استفاده و مستهلک شده است. از این رو برای ساماندهی وضعیت موجود تجهیزات آزمایشگاهی و تحقیقاتی از نظر نرم‌افزاری، سخت‌افزاری و نیروی انسانی بر اساس سیاست‌های وزارت علوم، تحقیقات و فناوری آیین‌نامه آزمایشگاه مرکزی با شرح وظایف ذیل تدوین شده است. لذا تأکید می‌شود دانشگاهها، پژوهشگاهها، پارک‌های علم و فناوری و مراکز پژوهشی که دارای آزمایشگاه می‌باشند نسبت به عملیاتی نمودن این آیین‌نامه اقدام نمایند.

ماده ۱: تعاریف

آزمایشگاه مرکزی: به مجموعه‌ای از سخت‌افزارها، نرم‌افزارها، منابع انسانی متخصص و دستورالعمل‌های مرتبط اطلاق می‌شود که در فضای فیزیکی متناسب، بصورت شبکه‌ای برای انجام آزمایش‌های علمی و تحقیقاتی ایجاد و سازماندهی شده است. مؤسسه: منظور از مؤسسه دانشگاهها، مراکز پژوهشی، پارک‌های علم و فناوری و مراکز آموزش عالی زیر مجموعه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می‌باشد.

شورا: شورای آزمایشگاه که از این به بعد به اختصار شورا نامیده می‌شود.

ماده ۲: موضوع آزمایشگاه مرکزی

آزمایشگاه مرکزی با موضوع ساماندهی امکانات و تجهیزات پیشرفته مورد نیاز گروه‌های مختلف آموزشی و پژوهشی و فناوری، بهره‌وری بهینه از امکانات موجود، صرفه‌جویی و جلوگیری از خریدهای تکراری، موازی و غیرضروری، امکان بهره‌برداری از داده‌ها در آینده، ایجاد ارتباط بیشتر بین پژوهشگران، انتقال اطلاعات، بهره‌ی از انحصاری شدن دستگاهها و تجهیزات موجود، فعال نمودن کلیه تجهیزات آزمایشگاهی موجود و امکان دسترسی همه اعضای هیئت علمی، پژوهشگران، دانشجویان و محققان به فضاها و امکانات پژوهشی ایجاد می‌شود.

در ضمن امکان دارد تجهیزات مورد نظر در یک فضای سر بسته، در یک محل تجمع شده باشند یا اینکه در قالب آزمایشگاه‌های اقماری بصورت شبکه‌ای و زیر نظر رئیس آزمایشگاه مرکزی آن مؤسسه فعالیت نمایند.

ماده ۳: هدف از ایجاد آزمایشگاه مرکزی

۱-۲- نهادینه کردن فرهنگ اشتراک‌کناری منابع و توانمندی‌های علمی و آزمایشگاهی (سخت‌افزاری و نرم‌افزاری)

۲-۲- امکان برنامه‌ریزی و مدیریت خدمات آزمایشگاهی

۳-۲- متمرکز شدن تجهیزات آزمایشگاهی جهت ارائه خدمات بهینه پژوهشی و فناوری توسط کارشناسان آموزش دیده و متخصص

۴-۲- زمینه‌سازی برای مدیریت نگهداری و تعمیر تجهیزات آزمایشگاهی

۳-۵- جلوگیری از خرید تجهیزات مشابه و فراهم آوردن امکان خرید دستگاه‌های ضروری

۳-۶- ایجاد شبکه آزمایشگاهی در سطح مؤسسه با محوریت آزمایشگاه مرکزی

۳-۷- تسهیل در بهره‌برداری بهینه از آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های موجود در مؤسسه

۳-۸- تسهیل خدمات رسانی در شبکه آزمایشگاه‌های علمی ایران

۳-۹- امکان مشارکت فعال در اجرای پروژه‌های تحقیقاتی استانی، ملی و بین‌المللی

۳-۱۰- سهولت در برقراری نظام HSE

ماده ۴: مرکز اصلی آزمایشگاه

هر مؤسسه دارای یک آزمایشگاه مرکزی خواهد بود. بنابراین مرکز اصلی آزمایشگاه، درون مؤسسه مربوطه می‌باشد.

ماده ۵: ترکیب شورای آزمایشگاه

- رئیس مؤسسه (رئیس شورا)
- معاون پژوهش و فناوری مؤسسه (نائب رئیس)
- معاون آموزشی مؤسسه
- معاون اداری و مالی مؤسسه
- رئیس آزمایشگاه (دبیر)

تبصره: در صورت نبود معاون پژوهش و فناوری در مؤسسه، مدیر پژوهش و فناوری جایگزین می‌شود.

ماده ۶: زمان و اداره جلسات شورا

تعیین زمان جلسه شورا و ترتیب دعوت بنا به صلاحدید شورای آزمایشگاه هر مؤسسه حداقل دو بار در سال و برای رسمیت یافتن جلسه شورا، حضور حداقل سه نفر از اعضاء شورا الزامی است. تصمیمات اتخاذ شده با رأی اکثریت نسبی اعضاء به تصویب می‌رسد.

ماده ۷: وظایف شورای آزمایشگاه مرکزی

۷-۱- تصویب چشم‌انداز و برنامه‌های سال و تعیین خط مشی لازم

۷-۲- افتتاح حساب بانکی به نام آزمایشگاه مرکزی برای کسب درآمدهای اختصاصی و گردش مالی آن (به منظور توسعه آزمایشگاه این درآمدها منحصراً صرف آزمایشگاه می‌شود).

۷-۳- تأمین اعتبار و تغییر در سرمایه آزمایشگاه

۷-۴- تصویب بودجه سالیانه

۷-۵- تصویب ترازنامه مالی

۷-۶- بررسی، تصویب خرید و انعقاد قراردادهای تعمیر و نگهداری تجهیزات آزمایشگاهی

۷-۷- هماهنگ نمودن مصوبات شورا با سیاست‌ها و اهداف شبکه آزمایشگاه‌های علمی ایران (شاعا)

۸-۷- برنامه‌ریزی، ساماندهی و نظارت بر فعالیتهای آزمایشگاه مرکزی

۹-۷- همکاری و ارتباط مستمر با رئیس آزمایشگاه مرکزی برای تحقق اهداف و فعالیتهای علمی آزمایشگاه مرکزی

۱۰-۷- نظارت بر نحوه هزینه‌کرد صحیح اعتبارات

ماده ۸: انتصاب رئیس آزمایشگاه مرکزی

۱-۸- رئیس آزمایشگاه مرکزی به پیشنهاد معاون پژوهش و فناوری و ابلاغ رئیس مؤسسه به مدت ۴ سال منصوب می‌گردد.

۲-۸- تمام فعالیتهای رئیس آزمایشگاه مرکزی زیر نظر معاون پژوهش و فناوری صورت می‌گیرد.

ماده ۹: وظایف رئیس شورا

۱-۹- اداره جلسات شورا

۲-۹- نظارت بر حسن جریان امور به خصوص نظارت بر عملکرد رئیس آزمایشگاه

ماده ۱۰: وظایف رئیس آزمایشگاه مرکزی

۱-۱۰- اداره آزمایشگاه و نظارت بر حسن انجام امور محوله

۲-۱۰- ارائه راهکارهای مناسب جهت افزایش ضریب ایمنی کار در آزمایشگاه

۳-۱۰- پیشنهاد بکارگیری و تعدیل کارکنان، تعیین وظایف و مزایای مربوط در حدود بودجه مصوب و مقررات

۴-۱۰- امضای اسناد مالی مرتبط با خرید تجهیزات آزمایشگاه از محل بودجه سالیانه و درآمدهای اختصاصی آزمایشگاه با هماهنگی شورای آزمایشگاه مرکزی

۵-۱۰- ارائه فصلی گزارش مالی و آمار عملکرد و نحوه هزینه‌کرد اعتبارات شاعا به شورای آزمایشگاه مرکزی

۶-۱۰- تهیه و تنظیم پیش نویس دستور کارها و آیین نامه‌های مرتبط با آزمایشگاه مرکزی برای پیشنهاد به شورای آزمایشگاه مرکزی

۷-۱۰- پیشنهاد پرداخت درآمد مشخصی از آزمایشگاه به کارشناسان دستگاهها بر اساس کارایی و تعهد کاری، به شورای آزمایشگاه مرکزی

۸-۱۰- پیشنهاد توسعه فعالیتهای آزمایشگاه مرکزی به شورای آزمایشگاه مرکزی

۹-۱۰- انتخاب مدیران آزمایشگاههای وابسته به آزمایشگاه مرکزی با مشورت گروههای آموزشی و ابلاغ از طرف رئیس آزمایشگاه مرکزی

۱۰-۱۰- جمع‌آوری نیازهای تجهیزات بر اساس نظر رؤسای آزمایشگاهها و ارائه آن به شورا جهت تصویب

۱۱-۱۰- تهیه بانک اطلاعات تجهیزات تحقیقاتی و آزمایشگاهی

۱۲-۱۰- همکاری مستمر با دفتر امور پشتیبانی پژوهش و فناوری و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۱۳-۱۰- نظارت بر نظام تعمیر و نگهداری تجهیزات

۱۰-۱۴- ابلاغ و پیگیری مصوبات جلسه شورا

۱۰-۱۵- ارسال گزارش سالیانه به رئیس شورا

ماده ۱۱: وظایف نائب رئیس شورا

۱۱-۱- اداره جلسه در غیاب رئیس شورا

۱۱-۲- ارسال گزارش عملکرد سالیانه با تأیید رئیس شورا به معاونت پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

ماده ۱۲: نحوه تغییر آیین نامه

شورای آزمایشگاه مرکزی مکلف است در پایان هر سال، آمار عملکرد آزمایشگاه را به همراه پیشنهادهای لازم به معاونت پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ارائه دهد تا این معاونت با جمع بندی گزارشها و پیشنهادهای احتمالی آزمایشگاههای سراسر کشور، نسبت به تغییر احتمالی آیین نامه اقدام نماید.

ماده ۱۳: وظایف دفتر امور پشتیبانی پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۱۳-۱- دریافت گزارش آزمایشگاههای مرکزی سراسر کشور

۱۳-۲- نظارت بر عملکرد آزمایشگاهها

۱۳-۳- تخصیص بودجه و اعتبارات، متناسب با مشارکت مؤسسه

۱۳-۴- پیشنهاد تغییر احتمالی آیین نامه

ماده ۱۴:

این آیین نامه در ۱۴ ماده و یک تبصره در تاریخ ۹۴/۳/۳۳ مورد تصویب قرار گرفت و از زمان ابلاغ لازم الاجرا است.

